

**UZASADNIENIE PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA
RADY MINISTRÓW
w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód
wewnętrznych dla Zalewu Kamieńskiego**

Intensywne wykorzystanie linii brzegowej i systematycznie notowany wzrost gospodarczy oraz intensyfikacja wykorzystania unijnych środków finansowych w ramach realizacji projektów związanych z gospodarką morską, wymuszają skoordynowane działania kilku lub nawet kilkunastu jednostek organizacyjnych oraz podmiotów w celu racjonalnego wykorzystania potencjału gospodarczego Zalewu Kamieńskiego oraz lądowych terenów przyległych, przy uwzględnieniu zrównoważonego rozwoju, w tym uwzględnieniu zasad ochrony środowiska. Takie zintegrowane podejście w zakresie planowania i zarządzania wodami zostało przedstawione w celu nr 4 Zintegrowanej polityce morskiej Unii Europejskiej – dyrektywa nr 2008/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, gdzie zapisano zasady wspierania zrównoważonego rozwoju mórz i oceanów oraz rozwijanie procesu decyzyjnego w odniesieniu do unijnych polityk sektorowych. Skoordynowane planowanie przestrzenne obszarów morskich stanowi przekrojowe narzędzie prowadzenia polityki, umożliwiające organom publicznym i zainteresowanym stronom stosowanie skoordynowanego, zintegrowanego i transgranicznego podejścia.

Kolejnym dokumentem Parlamentu Europejskiego dotyczącym prowadzenia polityki przestrzennej na wodach morskich jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich, z której to wynika jednoznacznie, że władze każdego z Państw Członków Unii Europejskiej zostały zobligowane do opracowania Planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich najpóźniej do dnia 31 marca 2021 r.

W nawiązaniu do ww. dyrektyw Władze Państwowe RP wprowadziły istotne wymogi prawne w tym zakresie tj. między innymi określono zakres przestrzenny i przedmiotowy opracowania Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych oraz tok postępowania przyjęcia takiego dokumentu, uszczegółowiając zapisy ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (przepis zmieniający wprowadzono w Dz.U. z 2017 r. poz. 785 z dnia 14.04.2017 roku) poprzez rozszerzenie zapisów art. 37, a także ustanawiając odpowiedni przepis wykonawczy tj. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej (Dz.U. poz. 1025).

W myśl podstawowego aktu prawnego, jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, za podstawę konstruowania rozstrzygnięć planu przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Konstruując ustalenia przedmiotowego planu wzięto pod uwagę działania zmierzające do rozwoju społeczno-gospodarczego przy zachowaniu równowagi przyrodniczej, ochrony środowiska przyrodniczego oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.

Rozstrzygnięcia szczegółowe są zgodne ponadto z innymi zasadami morskiego planowania na Morzu Bałtyckim, zdefiniowanymi przez grupę VASAB-HELCOM ds. planowania przestrzennego obszarów morskich:

- podejściem ekosystemowym;
- zrównoważonym zarządzaniem przestrzenią morską;
- podejściem ostrożnościowym, w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym;
- planowaniem dostosowanym do charakterystyki i specyficznych warunków różnych obszarów.

Plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Kamieńskiego, zwany dalej Planem wraz z pełną dokumentacją, pozwala zdefiniować uwarunkowania, stan zagrożenia środowiska i możliwości wykorzystania obszaru objętego Planem, informuje o potrzebach i możliwości wykorzystania akwenu, w tym o inwestycjach celu publicznego, m.in. wpisanych do programu zadań rządowych, oczekiwaniach różnych grup zainteresowania, wskazuje kierunki wykorzystania wód w zrównoważonym poszanowaniu środowiska, określa poziom zagospodarowania, wskazuje relacje pomiędzy poszczególnymi obszarami na wodzie i lądzie. Poprzez przeprowadzenie procedury uzgadniająco-opiniującej uzyskano akceptację dla działań inwestycyjnych w zakresie określonym przez ustalenia planu, których dalsza realizacja będzie poddana kolejnej procedurze i uwarunkowana wydaniem decyzji na podstawie przepisów odrębnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r., poz. 457, poz. 1079) podejście ekosystemowe oznacza, że w zarządzaniu działalnością człowieka spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) wpływ na ekosystem planowanej działalności człowieka jest utrzymywany na poziomie umożliwiającym osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ekologicznego środowiska;
- 2) zachowana jest zarówno zdolność do prawidłowego funkcjonowania ekosystemu, jak i odporność na zmiany środowiskowe powstałe w wyniku działalności człowieka;
- 3) umożliwiające jest jednoczesne, trwałe i zrównoważone użytkowanie zasobów i usług ekosystemowych przez obecne i przyszłe pokolenia.

Wyrazem uwzględnienia wskazanych powyżej zasad morskiego planowania są ustalone w planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Kamieńskiego specyficzne dla każdego akwenu zakazy, nakazy i ograniczenia w użytkowaniu, odnoszące się m.in. do ichtiofauny oraz innych organizmów wodnych, siedlisk cennych przyrodniczo, ochrony brzegu. Sformułowane w planie zakazy i ograniczenia mają na celu uniknięcie konfliktów pomiędzy funkcjami podstawowymi i dopuszczalnymi w danym akwenu.

W rozdziale 4 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej wskazano zasady postępowania w przypadku obowiązywania planu oraz zasady postępowania w przypadku braku planu i m.in. „wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wymaga uzyskania pozwolenia ustalającego ich lokalizację oraz określającego warunki ich wykorzystania na tych obszarach. W przypadku gdy dla morskich wód wewnętrznych lub morza terytorialnego oraz w wyłącznej strefie ekonomicznej nie został przyjęty plan lub wymagane jest pozwolenie na budowę, pozwolenie w drodze decyzji wydaje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej dla przedsięwzięć planowanych, realizowanych lub eksploatowanych. A w przypadku, gdy dla morskich wód wewnętrznych lub morza terytorialnego został przyjęty plan lub nie jest wymagane pozwolenie na budowę, pozwolenie w drodze decyzji wydaje właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego.” Z tych zapisów wynika, iż przyjęcie planu skróci czas wydania odpowiedniej decyzji w stosunku okresu, w którym nie przyjęto jeszcze „Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Kamieńskiego”.

Podczas przygotowania projektu planu wraz z prognozą, zweryfikowano potencjał możliwości

zagospodarowania przestrzennego i przedłożono proponowane zagospodarowanie akwenu zalewu, w tym: skonfrontowano zamierzenia inwestycyjne z uwarunkowaniami środowiskowymi włącznie z występującymi ograniczeniami, zakazami i nakazami.

W wyniku przeprowadzonych analiz, opinii i uzgodnień, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z 17 maja 2017 roku w *sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej* w planie wskazano funkcje podstawowe, które oznaczają wiodące przeznaczenia wydzielonego obszaru zwanym akwenem, którego dopuszczalne sposoby użytkowania nie mogą zakłócać. Zaproponowane zagospodarowanie akwenów zostało zaakceptowane przez samorządy oraz instytucje i organy. Uwagi, w tym proponowane sposoby zagospodarowania akwenów, które nie mogły być uwzględnione zostały odrzucone z odpowiednim wyjaśnieniem i uzasadnieniem w „Wykazie uwag i wniosków złożonych do projektu planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Kamieńskiego”.

Integralną częścią niniejszego uzasadnienia jest ocena skutków regulacji, która przedstawia wyniki oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych.